

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Wydział Nauk Społecznych

Marta Skoczylas

**ROLA DIALOGU W UMACNIANIU TRWAŁOŚCI ŻYCIA MAŁŻEŃSKIEGO.
STUDIUM SOCJOLOGICZNE NA PRZYKŁADZIE DOMOWEGO KOŚCIOŁA W
DIECEZJI BIELSKO-ŻYWIECKIEJ**

Rozprawa doktorska z dyscypliny: nauki socjologiczne

Promotor: Ks. prof. dr hab. Tadeusz Borutka

Promotor pomocniczy: dr Katarzyna Salamon

STRESZCZENIE

Praca skoncentrowana jest na roli dialogu w umacnianiu trwałości życia małżeńskiego. Jako przykład posłużyła wspólnota Domowego Kościoła w diecezji bielsko-żywieckiej. Teoretyczna analiza i synteza tekstów źródłowych i literatury przedmiotu została zaprezentowana w dwóch pierwszych rozdziałach. Trzeci rozdział poświęcono na przedstawienie założeń metodologicznych badań, natomiast w czwartym i piątym rozdziale zaprezentowano wyniki przeprowadzonych badań i analiz.

Pierwszy rozdział wyjaśnia istotę małżeństwa i rodziny, następnie uwagę poświęcono teorii potrzebnej do określenia sytuacji rodziny polskiej, a także zbadaniu problemów, które mogą wpływać na jej dezintegrację. W kolejnym etapie wnikliwie opisano pojęcie komunikacji interpersonalnej, a następnie dialogu, który uważany jest za jej najdoskonalszą formę.

Kolejny rozdział teoretyczny poświęcony jest w całości poznaniu grupy *Domowego Kościoła* Ruchu Światło-Życie, zrzeszającej sakramentalne małżeństwa, działającej w kościele katolickim. Przedstawiono zarys historii związany z założycielem wspólnoty ks. Franciszkiem Blachnickim i okolicznościami jej powstania. Ponadto opisano działania *Domowego Kościoła*, a także reguły, jakie w nim panują. Przedłożone zostały także wypowiedzi członków wspólnoty, które rzuciły światło na to, jak wygląda ich udział w jej życiu i funkcjonowaniu. Źródłem wielu informacji, które pomogły w stworzeniu zaplecza teoretycznego, było czasopismo *Domowy Kościół. List do wspólnot rodzinnych*. W ostatnim paragrafie części

teoretycznej omówiony został *dialog małżeński*, który ma charakter sformalizowany w ww. wspólnocie i jest niezwykle istotnym elementem jej duchowości. Szczegółowy opis tego zagadnienia pozwolił nie tylko lepiej go poznać i zrozumieć, ale także opracować strategię badań.

Rozdział trzeci prezentuje metodologiczne założenia badań własnych. Opisanie zostały poszczególne etapy procesu badawczego, określono przedmiot i cel badań, a także przedstawiono problemy i hipotezy badawcze. Scharakteryzowane zostały zmienne i wskaźniki potrzebne do przeprowadzenia badań. Następnie omówione zostały metody, narzędzia i techniki badawcze, wybrane przez autorkę, a także ich charakterystyka. W rozdziale metodologicznym scharakteryzowano teren badań i próbę badawczą, wyjaśniając kryteria doboru respondentów. W tej części pracy znajduje się także szczegółowy opis przebiegu badań oraz wszystkie okoliczności ich przeprowadzenia. Badania zostały podzielone na dwie części: na fazę wstępną, która obejmowała opracowanie problemów i pytań badawczych, a także szczegółowe rozpoznanie badanej grupy poprzez prowadzone obserwacje i dwa wywiady oraz na fazę właściwą, na którą składało się badanie sondażowe przy pomocy ankiety oraz analiza tekstów świadectw publikowanych w czasopiśmie *Domowego Kościoła*.

Czwarty i piąty rozdział zostały w pełni poświęcone na wyniki analizy statystycznej i częstości występowania badanych zjawisk społecznych. Analizowane odpowiedzi na pytania z kwestionariusza ankiety, uzupełniały cytaty pochodzące ze świadectw członków *Domowego Kościoła*. W ten sposób udało się uzyskać materiał pozwalający wyciągnąć ciekawe wnioski, dotyczące wartości dialogu oraz całej formacji w *Domowym Kościele* dla trwałości życia małżeńskiego i rodzinnego.

Kielce, 9.04.2024r.

Cherka Smoczyńska